

T Á J É K O Z T A T Ó

a munkaerőpiac főbb folyamatairól az észak-magyarországi régióban

2009. január

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint országosan a nyilvántartott álláskeresők száma 2009. január végén 509,1 ezer fő volt, mely az előző hónaphoz képest 6,7%-os, 31,7 ezer fős, az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig 8,8%-os, 41,0 ezer fős emelkedést mutatott. Az országban - ahogy korábban is - minden ötödik állástalan az észak-magyarországi régióban keresett munkát, létszámuk a hónap végén 100,5 ezer volt. A létszámnövekedés üteme Észak-Magyarországon az országostól mérsékeltebb volt, decemberhez képest 3,6%-kal (3,5 ezer fővel) emelkedett, míg a tavaly januárinál 3,2%-kal (3,1 ezer fővel) volt több.

Országosan a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2009. január végén 41,7 ezer fő volt, mely az előző hónaphoz képest stagnálást mutatott, míg a tavaly januári adatokhoz képest 1,1 ezer fővel (2,8%-kal) több volt. Az észak-magyarországi régióban a pályakezdő álláskeresők a hónap végén 9.952-en voltak, létszámuk mindössze 6 fővel nőtt, tavaly januárhoz viszonyítva viszont jelentős, 252 fős, 2,5%-os csökkenés tapasztalható.

Főbb munkaerő-piaci adatok az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ nyilvántartása szerint a régióban

2009. január

Megnevezés	2009. január	Változás			
		az előző hónaphoz képest		az előző év azonos hónapjához képest	
		fő	%	fő	%
Regisztrált álláskeresők száma, fő	100 498	3 508	3,6	3 098	3,2
Nyilvántartott álláskeresők aránya, %*	19,5	-	0,9	-	0,8
Közülük:					
pályakezdő	9 952	6	0,1	-252	-2,5
szakképzetlenek, ebből:	55 016	1 225	2,3	1 744	3,3
általános iskola 8. vagy kevesebb osztálya	48 771	1 080	2,3	1 886	4,0
gimnázium	6 245	145	2,4	-142	-2,2
szakképzettek, ebből:	43 010	2 465	6,1	1 663	4,0
szakmunkásképző, szakiskola	30 992	1 852	6,4	1 209	4,1
szakközépiskola, technikum	12 018	613	5,4	454	3,9
diplomások	2 472	-182	-6,9	-309	-11,1
tartósan nyilvántartott álláskereső**	39 517	304	0,8	1 505	4,0
Rendszeres szociális segélyes	42 630	-333	-0,8	1 679	4,1
Álláskeresői támogatásban részesültek***	25 805	3 456	15,5	2 568	11,1
Nyilvántartásba belépő	9 795	-1 855	-15,9	815	9,1
első ízben belépő	488	-220	-31,1	-320	-39,6
Nyilvántartásból kikerülő	6 287	-1 722	-21,5	792	14,4

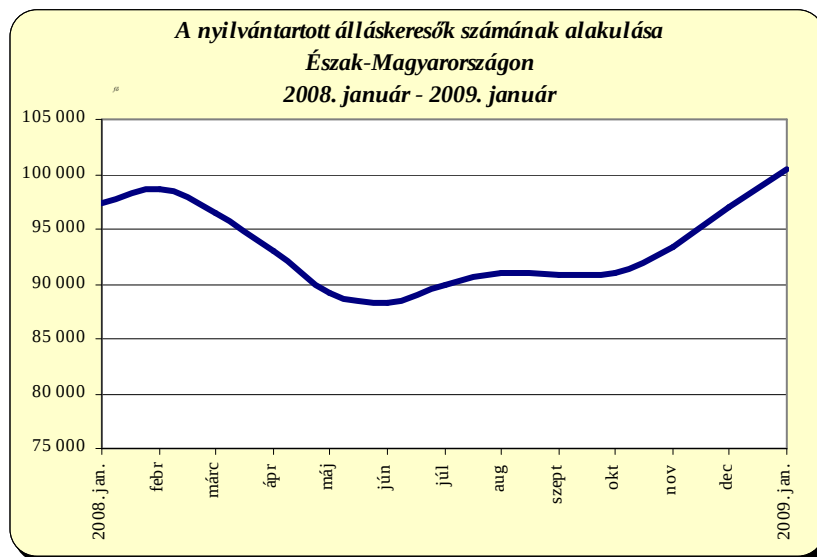
*A munkanélküliségi arány a nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességén belüli aránya. A régiós arányokat a gazdaságilag aktív népesség 2008. év eleji létszámával (régió: 516,5 ezer fő) számítottuk. A változás százalékpontban értendő.

** Legalább egy éve minden hónapban szerepeltek a regisztrált álláskeresők között.

*** Álláskeresői járadékban, vagy álláskeresői segélyben részesülők zárónapi számát tartalmazza.

A korábbi évek tendenciáihoz hasonlóan emelkedett a nyilvántartott álláskeresők száma a régióban.

A január havi mintegy 3,5 ezer fős létszámemelkedésben döntő szerepet játszott az, hogy a települési önkormányzatok által közhasznú, továbbá közcélú munkavégzés keretében foglalkoztatottak száma jelentősen csökkent. Ennek megfelelően nőtt a kirendeltségeinken újra jelentkező, elsősorban nem pályakezdő álláskeresők száma, mely végeredményben az állástalanok számának mérsékelte, 3,6%-os emelkedéséhez vezetett. A növekedési ütem ugyanakkor nem haladta meg a január hónapban megszokottat. A pénzügyi és termelési válság foglalkoztatási hatásai még mérsékelten, a fejlettebb nyugat-magyarországi régiókhoz képest késleltetve jelentkeznek, illetve a már elbocsátottak közül a határozatlan idejű szerződéssel foglalkoztatottak várhatóan csak a következő hónapokban fogják álláskeresőként regisztráltatni magukat.

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ területéről 2009. január hónap során csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó döntést követően összesen 8 munkáltatótól érkezett 692 főre vonatkozó nevesített bejelentés. A megelőző év azonos hónapjához viszonyítva a bejelentést tevő munkáltatók száma 5-ről 8-ra, az érintett munkavállalóké pedig több mint 10-szeresére 66 főről 692 főre emelkedett.

A leépítések területi eloszlását tekintve a bejelentések elsősorban Borsod (Sátoraljaújhely 180 fő; Miskolc 120 fő, Sárospatak 18 fő), valamint Heves (Hatvan 250 fő; Heves 27 fő) megye munkaerőpiacát sújtják, Nógrád megye érintettsége kismértékű (Bátonyterenye 20 fő).

A létszámleépítéssel érintett létszámból 250 fő (36%) a járműipar, 180 fő (26%) a ruházati ipar, 99 fő (14%) az egészségügy, 77 fő (11%) az energia ellátás, 41 fő (6%) az elektronikai alkatrészgyártás, 27 fő (4%) a mezőgazdaság és 18 fő (3%) a fémfeldolgozás ágazatban tevékenykedik.

Legalább 10 fős létszám bővítésről 3 munkáltató értesítette kirendeltségeinket, mindössze 89 fő-re vonatkozóan. A miskolci körzetben egy vegyipari üzem tervezi 40 fővel növelni létszámát. A gyöngyösi kistérségben két új vállalkozás jön létre, a fémfeldolgozó cég 37 fővel, a műanyag-feldolgozó 12 fővel kezdi meg tevékenységét.

A régió mindhárom megyéjében emelkedett a regisztrált álláskeresők száma.

A régión belül Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 63,7 ezer főt, Heves megyében 18,6 ezer főt, Nógrád megyében pedig 18,2 ezer főt tartottak álláskeresőként nyilván a munkaügyi kirendeltségek. Az előző hónaphoz képest B.-A.-Z. megyében 1.507 fős, Hevesben 918 fős, Nógrád megyében 1.083 fős növekedés volt megfigyelhető, de a növekedés dinamikája mindhárom megyében elmaradt az országos átlagtól.

*A nyilvántartott álláskeresők száma és változása
2009. január*

Megnevezés	Az álláskeresők				
	száma	számának változása az előző hónaphoz képest		számának változása az előző évhez képest	
		fő	%	fő	%
B.A.Z. megye	63 696	1 507	2,4	1 086	1,7
Heves megye	18 628	918	5,2	1 024	5,8
Nógrád megye	18 174	1 083	6,3	988	5,8
Észak-Magyarország	100 498	3 508	3,6	3 098	3,2
Magyarország	509 097	31 746	6,7	40 972	8,8

A régió 27 kirendeltségi körzete közül csak háromban (az encsiben 41 fővel, a tokajiban 8 fővel és a szikszóiban 3 fővel) csökkent, a további 24-ben nőtt kisebb-nagyobb arányban (1-12%-kal) a regisztrált álláskeresők száma. A legnagyobb volumenű növekményt az egri kirendeltség regisztrálta, 579 fővel nőtt ott egy hó leforgása alatt az álláskeresők száma. A régió több, kedvezőbb munkaerő-piaci helyzetű kistérségében is az átlagot meghaladóan nőtt az álláskeresők száma (a rétsági körzetben 12%-kal, a már említett egriben 11%-kal, a balassagyarmatiban 10%-kal, a mezőkövesdiben 8%-kal, a tiszaujvárosiban 6%-kal, a hatvaniban és a pásztóiban 5-5%-kal). Ezeknek a változásoknak egy része már kapcsolatba hozható a régióban is kibontakozó krízissel, a nagyobb foglalkoztatási centrumokba települt közép- és nagyvállalatok elsőként a kölcsönzött, illetve határozott időre szerződtetett dolgozóiktól váltak meg, és ők még abban a hónapban - mivel azonnal megszűnik munkaviszonyuk – bekerülhettek az álláskereső nyilvántartásba.

A nyilvántartott álláskeresők létszáma alapján számított **munkanélküliségi arány a régióban 2009. januárban 19,5% volt**, 0,8%ponttal magasabb, mint egy éve, az országos átlagot (11,3%) továbbra is lényegesen meghaladja. A 0,8% pontos növekményből 0,6%-pont köszönhető az álláskeresők számában bekövetkezett változásnak, 0,2 %-pont a mutató nevezőjeként használt (KSH Munkaerő-mérlegéből származó) gazdaságilag aktív népesség csökkenésének következménye. B.-A.-Z. megyében ugyanez a mutató 21,6%-ot, Hevesben 14,1%-ot, míg Nógrádban 20,3%-ot tett ki.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében továbbra is a megyeszékhely és a déli körzetek (Miskolc, Tiszaujváros, Mezőkövesd) vannak jóval kedvezőbb helyzetben, a munkanélküliség itt 13-16%-os. Az országhatár-menti csereháti, abaúji térségek munkaerőpiacát nagyarányú munkanélküliség sújtja, s errefelé a munkanélküliségi arány a jobb munkaerő-piaci, illetve gazdasági paraméterekkel rendelkező térségekben tapasztalt mutató többszöröse.

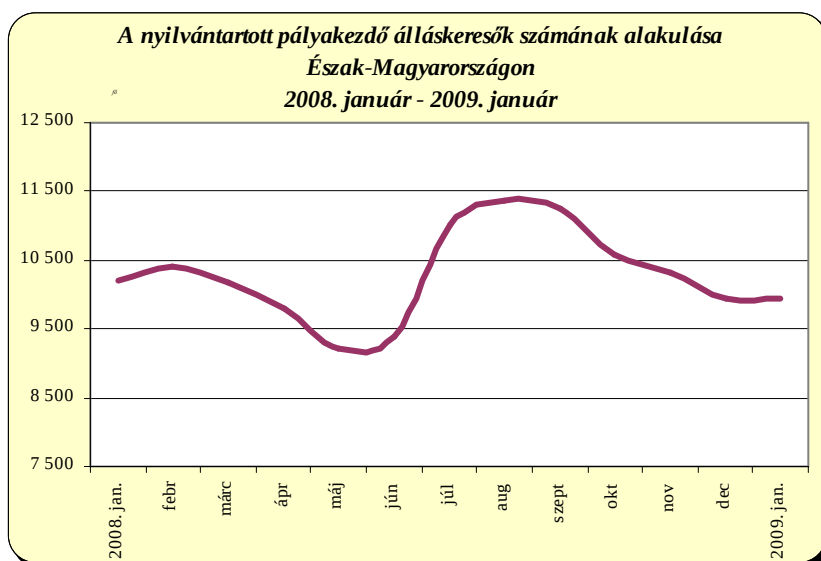
Heves megyében szintén jelentős területi különbségek tapasztalhatók. Az egri, a gyöngyösi és a hatvani körzetekben az országos átlaghoz közeli, relatíve igen kedvezőnek mondható 9-12%-os a munkanélküliségi arány, míg az elzártabb és befektetők számára nem túl vonzó körzetekben (pl. Heves és Pétervására térsége) ennek többszöröse, 25-29% körüli arány mutatható ki.

Nógrád megyében a másik két megyéhez képest relatíve kisebb szóródás figyelhető meg a munkanélküliségi arány vonatkozásában. A Budapesthez közeli körzetekben (Balassagyarmat, Pásztó és Rétság) 14-16% közötti arány jellemző, míg a többi körzetben 23-25% körüli.

Januárban megállt a pályakezdő állás keresők számának csökkenése

A pályakezdő állás keresők száma az év utolsó negyedében általában erőteljesen csökken. Ez a tendencia egyrészt a belépők számának a nyári hónapokban tapasztaltnál viszonyított visszaesésével, másrészt azzal magyarázható, hogy az előző negyedévben nagy számban nyilvántartásba vett fiatalok közül ebben az időszakban sokan elhelyezkednek vagy képzésbe kerülnek. A csökkenési folyamat januárban rendszerint megszakad, ilyenkor a legalacsonyabb a munkahely-kínálat.

A nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma a januári zárónapon 9.952 fő volt. Ez az előző hónaphoz képest mindössze 0,1%-os (6 fős) emelkedést, a tavaly januári számukhoz képest 2,5%-os (252 fős) csökkenést jelent. A január havi stagnálás országosan is jellemző, éves szinten viszont az országos adat 2,8%-os emelkedést mutat. Az országos tendenciánál kedvezőbb éves szintű változás ellenére a pályakezdők összes állás keresőn belüli aránya a régióban 9,9%, 1,7%-ponttal magasabb, mint az országos átlag.

A hónap végén, a régióban a legtöbb pályakezdő állás keresőt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirendeltségek tartották nyilván, 6.554 főt, míg Heves megyében 1.603 főt, Nógrádban pedig 1.795 főt regisztráltunk.

2009. januárban Észak-Magyarországon 946 pályakezdő állás kereső lépett be a regiszterbe, közülük 137 fő első ízben került kapcsolatba a munkaügyi szervezettel, 809 fő (a belépők 86%-a) pedig már szerepelt korábban is a nyilvántartott állás keresők között. A nyilvántartásba bekerülők száma 60 fővel elmarad a decemberi beáramlástól, viszont 90 fővel több, mint 2008. januárban volt.

A január végén nyilvántartott 9.952 pályakezdő állás kereső 53,7%-a férfi. Arányuk 0,4%-ponttal haladta meg a 2008 januárit, és 2%-ponttal volt magasabb a III. negyedévben tapasztaltnál.

A **tartósan nyilvántartott álláskeresők létszáma** Észak-Magyarországon 2009. január végén **39.517 fő** volt, 304 fővel (0,8%-kal) több, mint egy hónappal korábban, és 1.505 fővel (4%-kal) több a tavaly januári létszámnál. Az összes regisztrált álláskeresőn belüli arányuk a hónap végén a régióban 39,3%, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 42,6%, Hevesben 30,6%, míg Nógrádban 36,8% volt.

Munkaügyi szervezetünk nyilvántartása szerint az **50. életévet betöltött vagy annál idősebb** álláskeresők száma 2009. január végén **16.654 fő** volt a régióban, ami 611 fővel több a múlt havinál, és arányát tekintve az összes álláskereső 16,6%-ának felel meg. E korosztályra a regisztrált állomány egészénél valamivel jobban jellemző a legfeljebb 8 általánost végzetek magas aránya.

Észak-Magyarországon ebben a hónapban a **legfeljebb 8 általánossal** rendelkező regisztrált álláskeresők száma **48.771 fő**, ami 1.080 fővel (2,3%-kal) több mint decemberben volt. 2008. januárhoz viszonyítva még jelentősebb, 1.886 fő (4%) a növekmény. A legfeljebb alapkú képzettségűek összes álláskeresőn belüli aránya egy év alatt 0,4%-ponttal emelkedett és a regisztrált álláskeresők majdnem felét, 48,5%-át teszi ki.

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ nyilvántartása szerint az **álláskereső nők január végi létszáma 44275 fő** volt (az összes álláskereső 44,1%-a), 893 fővel (2,1%-kal) több mint egy hónappal korábban. A férfiak száma ugyanakkor 2.615 fővel (4,9%-kal) gyarapodott.

Az új álláshelyek száma nagymértékben csökkent a régióban is.

A január hónap folyamán bejelentett új álláshelyek 1.395 fő számára kínáltak munkát, számuk decemberhez képest jelentősen, 62,9%-kal (3.748 álláshellyel) csökkent. Az előző év azonos időszakához képest 49,0%-os csökkenés regisztrálható.

A munkaadók a tárgyhónap folyamán a bejelentett álláshelyek közül mindössze 565-höz nem igényeltek támogatást. A nem támogatott álláshelyek száma október óta mutat mérséklődést, három hónapja még, ötször ennyi nem támogatott álláshely bejelentését regisztrálhattuk a régióban, decemberhez képest 26,2%-kal csökkent. Az előző év azonos időszakához viszonyítva még nagyobb mértékű, 56,0% volt a visszaesés.

A 2009. január folyamán támogatási igénnyel bejelentett álláshelyek száma 830 db volt, mindössze 19%-a a 2008. decemberben bejelentett 4.377 támogatott álláshelynek, de az egy évvel ezelőttitől is jelentősen 42%-kal elmarad. A közhasznú, közmunka és közcélú foglalkoztatás új igénye a rekordnagyságú, decemberi 3.999 főről, 699 főre zuhan, de a bértámogatással felvenni szándékozott létszám is nagyságrenddel csökkent, 376 főről 34 főre.

A hónap folyamán jelzett új álláshelyek 59%-át (822 db) a nem anyagi szolgáltatások területéről (itt jelenik meg a települési önkormányzatok közhasznú, közmunka és közcélú foglalkoztatási igénye) jelentették be, 17%-kal képviseli magát a feldolgozó ipar és 8%-kal a kereskedelem. A 2008. januári bejelentésekhez viszonyítva a szállítás, hírközlés és az építőipar kereslete esett vissza a legnagyobb mértékben (80, illetve 59%-kal).

A havi új állásajánlatok 57%-a (789 fő) segédmunkás munkakörre vonatkozik, döntő részben a közösségi munkák igényét fedik le. A betanított munkák iránti kereslet kirendeltségeinken alig volt, a szakmunkások iránti legnagyobb számú kereslet, 65 fő (ebből 58 fő Miskolcon) vagyónörök iránt mutatkozott. A 48 fős vegyi alapanyag-gyártó kereslet a két újonnan alakult vállalkozás (miskolci körzet 40 fő, gyöngyösi körzet 8 fő) igényét testesíti meg. Viszonylag nagyobb számban volt még közvetítési igény kereskedelmi eladók, varrónők, forgácsolók, lakatosok, valamint hegesztők iránt.

Januárban tovább nőtt a pénzbeli ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma is.

A korábbi munkaviszonnyal, illetve járulékfizetéssel álláskeresői **ellátásra szerzett jogosultságuk alapján** az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ illetékességi területén **2009. január végén összesen 25.805 fő részesült pénzbeli ellátásban**, 3.456 fővel, 15,5%-kal többen, mint a múlt hónapban, mely döntően a nagy létszámot érintő közhasznú, illetve közcélú foglalkoztatásból beáramló álláskeresőkkal függ össze. Közülük 13.946 fő (54%) B.-A.-Z. megyei, 6.901 fő (27%) Heves megyei, míg 4.958 fő (19%) Nógrád megyei kirendeltség ügyfélkörébe tartozik.

A kirendeltségeinkkel kapcsolatban álló álláskeresők közül **rendszeres szociális segélyben részesülők létszáma régiókban január végén 42.630 főt tett ki**, 333 fővel kevesebbet, mint a múlt hónapban. A nyilvántartott álláskeresők 42,4%-a tartozik ebbe a csoportba, számuk 1.679 fővel (4,1%-kal), részarányuk 0,4%-ponttal emelkedett egy év alatt. 2008. januárhoz képest mindhárom megyében nőtt a szociális segélyesek száma (B.-A.-Z. megyében 3,9%-kal, Hevesben 4,8%-kal, Nógrádban pedig 4,3%-kal). Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 29.922 fő (a megyében állást keresők 47%-a), Hevesben 5.859 fő (a megyében állást keresők 31%-a), Nógrádban pedig 6.849 fő (a megyében állást keresők 38%-a részesült szociális segélyben. A szervezetünkkel kapcsolatban álló rendszeres szociális segélyezettek többsége szakképzetlen, 66%-uk legfeljebb 8 általános iskolai végzettségű. A szociális segélyesek kétharmada már több mint egy éve lépett be a segélyezési körbe, 40%-uk pedig már 2 évnél is régebben.

Miskolc, 2009. február 18.